

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

5. juli 2002

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 12. juli 2002 – dagsordenspunkt rådsmøde (landbrugs- og fiskeriministre) den 15. juli 2002 – vedlægges Fødevareministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

P. H. Olsen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

2. afdeling, 1. kontor

Den 4. juli 2002

LFM nr. 0643

AKTUELT NOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2002

1. Program for det danske formandskab
KOM dok. foreligger ikke
Præsentation
Side 3

2. Midtvejsevalueringen af den fælles landbrugspolitik
KOM dok. foreligger ikke
Præsentation og åben debat
Side 7

3. Henstilling til Rådsbeslutning om at bemyndige Kommissionen til at indlede forhandlinger med henblik på en ændring af toldsatserne for ris og korn
KOM dok. foreligger ikke
Vedtagelse
Side 12

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om overvågning af zoonoser og zoonotiske agenser, om ændring af Rådets beslutning 90/424/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 92/117/EØF og Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om bekæmpelse af salmonella og andre fødevarebårne zoonotiske agenser og om ændring af Rådets direktiv 64/432/EØF, 72/462/EØF og 90/539/EØF
KOM dok. (2001) 452 endelig
Drøftelse
Side 14

5. Etablering af Fødevarsikkerhedsautoriteten
KOM dok. foreligger ikke
Orientering fra Kommissionen
Side 25

**6. Hvidbogen om Fødevarsikkerhed
KOM dok. foreligger ikke
*Orientering fra Kommissionen***

Side 27

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI) DEN 15. JULI 2002

1. Program for det danske formandskab KOM dok. foreligger ikke

Nyt notat.

Baggrund

Danmark vil på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2002 præsentere programmet for sit formandskab i andet halvår 2002 vedrørende fødevarerikkerhed, landbrug og fiskeri.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Formål og indhold

Under det danske formandskab er der en række store og vigtige sager på den europæiske dagsorden vedrørende fødevarerikkerhed, landbrug og fiskeri. Det danske formandskab vil fremhæve følgende prioriteter:

- Midtvejsevalueringen af den fælles landbrugspolitik
- Fødevarerikkerhed
- Dyrevelfærd, dyresundhed og plantesundhed
- Revision af den fælles fiskeripolitik
- Innovation.

Der er tale om emner, hvor der i efteråret 2002 skal være en række vigtige drøftelser. Ledetrådene for det danske formandskab vil være markedsorientering, fødevarerikkerhed, kvalitet, bæredygtig udvikling, miljø og dyrevelfærd.

Den fælles landbrugspolitik

Der er behov for at fortsætte nyorienteringen af det europæiske landbrug, der blev påbegyndt med MacSharry reformen i 1992 og videreført med Dagsorden 2000 reformen i 1999. Landbruget skal bringes tættere på normale markedsvilkår, og landbrugspolitikken skal indrettes under hensyntagen til fødevarerikkerhed, kvalitet, miljø, bæredygtighed, dyrevelfærd og erhvervets strukturelle udvikling.

Som opfølgning på Dagsorden 2000 skal Kommissionen i 2002 fremlægge rapporter og eventuelle forslag med henblik på at sikre, at reformerne implementeret med Dagsorden 2000 virker efter hensigten. Kommissionen forventes den 10. juli 2002 at fremlægge midtvejsevalueringen af den fælles landbrugspolitik, der efterfølgende vil blive præsenteret og drøftet i en åben debat på rådsmødet

(landbrug og fiskeri) den 15. juli 2002. Derefter planlægges en intensiv drøftelse af midtvejsevalueringen på alle rådsmøder (landbrug og fiskeri) under det danske formandskab.

Kommissionens midtvejsevaluering forventes at vedrøre følgende sektorer og emner:

- Korn og ris
- Oksekød
- Mælk
- Afkobling af den direkte støtte
- Modulation af den direkte støtte
- En styrkelse og udvidelse af landdistriktsudviklingen
- Dyrevelfærd
- Miljøforanstaltninger
- Fødevarer sikkerhed og fødevarer kvalitet.

Det er målet for det danske formandskab at sikre mest muligt fremdrift i drøftelserne. Formandskabet vil desuden arbejde for vedtagelse af flest mulige af de forslag, som fremsættes som led i den løbende tilpasning af diverse markedsordninger.

Formandskabet har endvidere det mål, at landdistrikternes multifunktionelle rolle skal sikres, idet den primære landbrugsproduktion spiller en afgørende rolle i landdistrikterne. Landbrugsproduktionen og landdistrikterne har flere funktioner og skal bidrage væsentligt til at sikre en bæredygtig udnyttelse og bevarelse af landskabsressourcerne og en bæredygtig produktion af sunde og sikre højkvalitetsprodukter samt en bevarelse af kulturværdier.

Det danske formandskab vil endvidere fortsætte arbejdet med den europæiske aktionsplan for økologi. Kommissionen forventes endvidere at fremsætte forslag til ændring af økologiforordningen med henblik på bl.a. at inkludere regler for mellemhandlere i forordningen.

Fødevarer sikkerhed

Danmark prioriterer fødevarer sikkerheden fra jord til bord særdeles højt. Forbrugerne skal kunne have tillid til, at fødevarerne er sunde, sikre, af høj kvalitet og produceret på en bæredygtig måde og under hensyntagen til dyrenes velfærd. Fødevarer produktionen og fødevarer kontrollen skal kunne leve op til krav om sporbarhed og mærkning i alle led i fødevarer kæden. Lovgivningen skal være baseret på videnskabelig rådgivning og på anvendelse af forsigtighedsprincippet. Beskyttelsesniveauet skal være højt og ensartet i hele EU for at sikre forbrugerne og for at undgå konkurrenceforvridninger på det indre marked.

Hvidbogen om Fødevarer sikkerhed indeholder en omfattende plan for fastsættelse af et komplet regelsæt inden for området for fødevarer sikkerhed. Formandskabet vil arbejde for, at så mange af hvidbogens forslag som muligt vedtages under det danske formandskab, og at der sikres mest mulig fremdrift i behandlingen af de øvrige forslag.

Konkret vil det danske formandskab især fokusere arbejdet på følgende områder:

- Foderstofområdet er helt centralt for fødevarerens sikkerhed og skal prioriteres højt. Danmark vil derfor fremme forslag til forbedringer indenfor foderstofområdet, herunder forslaget om fodertilsætningsstoffer. Den restriktive holdning til antibiotiske væksthjælpemidler skal fastholdes.
- Zoonoser (fødevarebårne sygdomme) udgør et væsentligt sundhedsmæssigt problem. Formandskabet vil arbejde for, at der snarest vedtages nye effektive regler for overvågning og bekæmpelse af zoonoser.
- Formandskabet vil også arbejde for, at der udarbejdes et samlet ajourført regelsæt om fødevarehygiejne.
- På tilsætningsstofområdet vil formandskabet arbejde for fastsættelse af regler der sikrer, at al tilsætning sker på et sundhedsmæssigt forsvarligt niveau.
- Der bør fastlægges en effektiv fællesskabsretlig ramme for den offentlige kontrol af alle aspekter af fødevare- og foderstofsikkerheden i hele forløbet fra jord til bord.
- Formandskabet vil også arbejde for en modernisering af kødkontrollen.
- Endelig vil formandskabet arbejde for, at der snarest opnås politisk enighed om regler om GMO fødevarer og foderstoffer.

Dyrevelfærd, dyresundhed og plantesundhed

Dyrevelfærd er et væsentligt emne for det danske formandskab. Kommissionen forventes at fremlægge en rapport om transport af levende dyr samt en rapport om dyrevelfærd i tredjelande. Der er behov for fastsættelse af en maksimal transporttid for slagtedyr og der bør fastsættes nye mindstekrav til beskyttelse af slagtekyllinger. Det danske formandskab planlægger at afholde en åben debat om transport af levende dyr på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 23.-24. september 2002.

Det vil være vigtigt for det danske formandskab at sikre en fortsat evaluering af BSE-foranstaltningerne, herunder at fremme det forventede forslag om identifikation og registrering af får og geder. Drøftelserne af forholdsregler om kontrol af mund- og klovsyge vil ligeledes være af stor betydning for at sikre dyresundheden i EU.

Under det danske formandskab forventes det endvidere, at forslaget om foranstaltninger mod indslæbning i Fællesskabet af skadegørere på planter eller planteprodukter vil kunne endeligt vedtages. Forslaget har til formål at undgå indslæbning i Fællesskabet af skadegørere på planter i forbindelse med handel, og forslaget forventes at forbedre plantesundheden i EU.

Den fælles fiskeripolitik

Revisionen af den fælles fiskeripolitik er en af det danske formandskabs vigtige prioriteter. Den fælles fiskeripolitik skal revideres inden udgangen af 2002, og revisionen vil ske på grundlag af forslag fremsat af Kommissionen.

Siden midtvejsrevisionen i 1992 har fiskeriet i Fællesskabet udviklet sig sådan, at væsentlige fiskebestande nu er overfisket og at fiskerflådens kapacitet er blevet for stor i forhold til de tilgængelige ressourcer. Der er behov for at reformere den fælles fiskeripolitik og dens styringsinstrumenter med det primære formål at sikre en bæredygtig udnyttelse af ressourcerne og et solidt grundlag for den fremtidige erhvervsudøvelse.

Det danske formandskab vil fremme en reform af fiskeripolitikken, der styrker bæredygtigheden i fiskeriforvaltningen. Fiskerimetoderne skal være skånsomme over for fiskebestandene og det marine økosystem. Der skal findes en løsning på problemet med udsmid af utilsigtede bifangster. Fiskebestande, der er truet, skal genopbygges ved hjælp af flerårige forvaltningsplaner. Et centralt mål for reformen vil derfor være, at EU's fiskerflåde skal reduceres og bringes i balance med ressourcegrundlaget, hvorved der sikres et mere stabilt grundlag for fiskerierhvervene.

Det danske formandskab er opmærksom på den økonomiske og regionalpolitiske betydning, som fiskeriet har i Fællesskabet og behovet for at forbedre fiskerierhvervenes muligheder for at tilrettelægge sine aktiviteter. Reformen skal tage hensyn til disse forhold og bidrage til at sikre større forankring af de fiskeripolitiske beslutninger i fiskerierhvervene og i samfundet. En væsentlig opgave for reformen er, at kravene til beskyttelse af det marine miljø integreres i fiskeripolitikken.

Andre væsentlige beslutninger, som skal træffes under det danske formandskab, er Rådets fastsættelse af fangstmulighederne for 2003 og af orienteringspriser på fiskeriprodukter for 2003.

Innovation

Udfordringerne for europæisk landbrug, fiskeri og fødevarerindustri vil i høj grad være at sikre konkurrencedygtige og bæredygtige erhverv samt at forbedre fødevarsikkerheden og befolkningens sundhed og ernæring. Forskning og innovation inden for fællesskabets traditionelle politikker som landbrugs- og fiskeripolitikken bør derfor opprioriteres som led i en reorientering af politikkerne. Det danske formandskab vil derfor arbejde for etableringen af et fælles europæisk innovationsinitiativ til gavn for den europæiske fødevarersektor som helhed.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om formandskabsprogrammet.

Konsekvenser

Præsentationen af programmet har ingen umiddelbare lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser. Programmet tager sigte på at højne beskyttelsesniveauet.

Høring

§2 udvalget (landbrug) er blevet hørt og har ikke haft bemærkninger til programmet. §5 udvalget (fiskeri) vil blive hørt.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Programmet har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Midtvejsevalueringen af den fælles landbrugspolitik KOM dok. foreligger ikke

Nyt notat.

Baggrund

Det Europæiske Råd traf med Agenda 2000 i Berlin den 24.-26. marts 1999 beslutning om den finansielle ramme samt om en reform af den fælles landbrugspolitik for perioden 2000-2006, idet Kommissionen samtidig blev anmodet om at udarbejde en midtvejsevaluering i 2002.

Kommissionen har ikke på nuværende tidspunkt fremlagt midtvejsevalueringen, men på baggrund af diverse forlydender er nedenstående beskrivelse udarbejdet. Det skal pointeres, at oplysningerne derfor skal tages med forbehold, idet en præcis beskrivelse af midtvejsevalueringen afventer dens offentliggørelse, som forventes den 10. juli.

Midtvejsevalueringen forventes at indeholde en række mere eller mindre konkrete oplæg til den fremtidige landbrugspolitik. Egentlige forslag i form af juridiske tekster forventes ikke fremsat før senere på året.

Det forventes, at Kommissionen vil præsentere midtvejsevalueringen på rådsmødet (Landbrug og Fiskeri) den 15. juli 2002, hvor der tillige vil være en åben debat.

Formål og indhold

Målsætningerne i Agenda 2000 var at give den Europæiske Landbrugsmodel et reelt indhold i form af øget markedsorientering, øget konkurrenceevne, fødevarerikkerhed og -kvalitet, stabile indkomster, miljøintegration, udvikling af landdistrikterne, forenkling og subsidaritet.

Kommissionen har flere gange givet udtryk for, at der er opnået en større grad af markedsorientering gennem prisfaldene på korn og oksekød samt tilpasningen af støtten for oliefrø. Prisfald på mælk er aftalt begyndende i 2005. Der er dog udtrykt bekymring for rugsektoren, samt generelt på kornområdet grundet import, ligesom ris- og sukkersektoren vil blive påvirket af Everything But

Arms-initiativet. ("Everything but Arms"-initiativet er EU-regler om umiddelbar told- og kvotefri adgang til det europæiske marked for alle varer undtagen våben for verdens 48 fattigste udviklingslande (LDC-landene), men med lange overgangsbestemmelser for bananer, sukker og ris.)

Kommissionen har flere gange tilkendegivet, at der er behov for yderligere markedsorientering, ligesom den har givet udtryk for, at der er behov for øget integration af fødevarer sikkerhed og kvalitet i den fælles landbrugspolitik, samt at de signaler, som landbrugspolitikken giver producenterne, skal være i overensstemmelse med miljø- og dyrevelfærdsmæssige krav.

Spørgsmålet om fordeling af den direkte støtte forventes også at blive taget op af Kommissionen i midtvejsevalueringen, idet det fra flere sider er konstateret, at et mindretal af landmændene modtager hovedparten af den direkte støtte, og at den direkte støtte har mistet karakteren af kompensation. Dette skal endvidere ses i sammenhæng med, at der generelt er en forventning om, at der vil blive lagt øget vægt på landdistriktpolitikken, søjle II, i den fælles landbrugspolitik, som p.t. modtager ca. 16 pct. af udgifterne i Udviklings- og Garantisektionen.

Endvidere forventes det, at også forenkling i forhold til udbetalingsbetingelser samt decentralisering vil spille en rolle i Kommissionens midtvejsevaluering.

Det forventes endvidere, at Kommissionens midtvejsevaluering vil inddrage udviklingen på korn- og oliefrømarkedet og oksekødsmarkedet, optioner for fremtidens mælkekvotepolitik samt udviklingen i landbrugsudgifterne og effekterne på miljø og bæredygtighed. Midtvejsevalueringen ventes baseret på blandt andet den nylige offentliggjorte prognose for markedsudsigter for 2002-2009. I Kommissionens markedsprognose er der ikke taget højde for ændringerne i den amerikanske landbrugspolitik, som forventes at medføre et pristryk særligt på kornmarkederne.

Det forventes, at Kommissionen vil benytte midtvejsevalueringen til at foretage tilpasninger i politikinstrumenterne i retning af følgende:

- Markedsordningerne for korn og ris skal tilpasses således, at intervention kun udgør et sikkerhedsnet.
- Den direkte støtte skal ikke være afgørende for producenternes produktionsbeslutninger.
- Fødevarer sikkerhed skal fuldt ud integreres gennem cross-compliance.
- Støtte og stabilitet af landbrugets indkomst er en basal målsætning.
- Der skal være mere målrettet støtte til den traditionelle landbrugsproduktion med høj naturværdi.
- Der er behov for en yderligere indsats i forhold til miljø, reduktion af det negative pres fra støttesystemerne, og dyrevelfærd skal fuldt ud integreres.
- Der skal opnås en bedre balance mellem de to søjler. Endvidere skal der indarbejdes nye indsatsområder i landdistriktpolitikken.
- Berlin-loftet skal respekteres.

- Endelig forventes det, at Kommissionen vil finde behov for yderligere reformtiltag for at opnå en mere enkel lovgivning/implementering. Ligesom det er nødvendigt at klargøre, hvad der skal besluttes på europæisk niveau og hvad der kan besluttes på medlemsstatsniveau.

Markedsordningerne

For korn forventes foreslået, at der gennemføres en generel nedsættelse af interventionsprisen på 5 pct. fra 2004/05 (Ved Agenda 2000 havde Kommissionen oprindeligt foreslået en reduktion på 20 pct., men der blev alene vedtaget en 15 pct. nedsættelse), ligesom de månedlige tillæg til interventionsprisen eventuelt foreslås fjernet. Det er Kommissionens opfattelse, at den seneste markedsudvikling har skabt problemer i relation til grænsebeskyttelsen. Kommissionen har derfor formentlig til hensigt at forhandle sig frem til en ændring og forenkling af EU's beskyttelse af ydre grænser for korn og ris.

For rug forventes interventionsordningen afskaffet (svarende til hvad der allerede i dag gælder for havre), ligesom der forventes forslag om ændring af støtten til durum-hvede.

For ris vil Kommissionen formentlig foreslå en 50 pct.'s reduktion i interventionsprisen. Der forventes indført et system med privat oplagring og intervention som et sikkerhedsnet.

For tørret foder forventes Kommissionen at foreslå, at den nuværende ordning erstattes af en indkomststøttekonvolut til landmænd. Konvolutten vil formentlig blive foreslået fordelt blandt medlemsstaterne i forhold til nationale garantimængder for henholdsvis kunst- og soltørret foder. Der forventes endvidere at blive fastholdt en forenklet støtteordning i forhold til industrien.

Med hensyn til oksekød forventes det, at Kommissionen vil finde, at de nuværende markedsinstrumenter i oksekødsektoren som de er aftalt i Agenda 2000 er tilstrækkelige og tilpas fleksible i krisesituationer. Samtidig forventes det dog, at Kommissionen ønsker ændringer af den direkte støtte i form af kvægpræmier, idet det forlyder, at den finder præmie-systemet kompliceret og fortsat giver incitament til intensiv produktion.

Kommissionen forventes i forbindelse med midtvejsevalueringen at publicere et papir med beskrivelse af fire forskellige optioner for fremtidens mælkepolitik. Det forlyder, at disse optioner vil være a) en uændret politik, b) en gentagelse af Agenda 2000 inkl. prisfald, kvoteforhøjelse og kompensation, c) et system med a og c kvoter (som på sukker) og d) en fuld liberalisering.

Afkoblet støtte

Kommissionen forventes at foreslå at indføre en samlet afkoblet indkomststøttepræmie pr. bedrift. Denne præmie skal formentlig baseres på historiske betalinger tilpasset til at tage hensyn til den fulde implementering af Agenda 2000 og dække over så mange sektorer som muligt. Betalingerne

forventes at foreslås betinget af overholdelse af miljø-, dyrevelfærds- og fødevarestandarder (cross compliance).

I første omgang forventes det formentlig foreslået, at systemet skal dække over alle afgrøder, som indgår i hektarstøttesystemet såvel som bælglplanter, kartoffelstivelse, oksekød og får. De reviderede betalinger for ris, durum hvede og tørret foder vil formentlig også blive integreret i systemet. Det forventes foreslået, at mælkesektoren vil blive integreret på baggrund af Agenda 2000-beslutningerne.

Det forventes, at selvom det nye støttesystem ikke umiddelbart dækker alle sektorer, vil landmænd, som modtager den nye afkoblede præmie have mulighed for at dyrke alle afgrøder på deres arealer inkl. dem, som stadig er dækket af en ikke-afkoblet støtte, undtagen hvis disse afgrøder undtagelsesvist eller eksplicit er udelukket herfra. Det forventes, at reglerne for ikke-afkoblet støtte, f.eks. produktionskvoter fortsat vil gælde. Den afkoblede støtte forventes fastsat på bedriftsniveau.

Cross compliance

Det forventes foreslået, at udbetalingen af den afkoblede støtte samt anden direkte støtte skal ske på betingelse af overholdelsen af lovbestemte krav indenfor miljø, dyrevelfærd, fødevarerikkerhedsstandarder samt arbejdsmiljø for landmænd. Disse krav forventes at skulle støtte håndhævelsen af "god landmandspraksis" omfattende obligatoriske krav. Reglerne om cross compliance forventes at skulle afspejle de regionale forskelle, men det forventes, at der skal udarbejdes en fælles ramme for disse krav og implementeringskriterier.

Obligatorisk modulation og landdistriktsudvikling

Kommissionen lægger formentlig op til, at der indføres obligatorisk modulation på 3 pct. årligt fra 2004 over 7 år. Det forudses, at modulationen ender på 20 pct. Det forlyder, at Kommissionen tillige vil foreslå en bundgrænse på 5.000 €, der ikke omfattes af modulation. Endvidere forventes det, at Kommissionen foreslår en mulighed for et yderligere fradrag på 3.000 € pr. ansat omregnet til fuldtidsbeskæftiget udover de to første. Efter anvendelsen af modulation med bundgrænse og fradrag foreslås der et støtteloft på 300.000 €, som den højest mulige støtteudbetaling.

Det forventes, at provenuet fra modulationen skal samles i en fælles fond, hvorefter midlerne skal fordeles mellem medlemsstaterne ud fra objektive kriterier. Kriterierne forventes baseret på landbrugssektorens andel af de enkelte medlemsstaters BNP, arbejdsstyrke og areal. Det forventes, at midlerne kan anvendes til at øge EU's medfinansiering af de nuværende programmer under landdistriktsudviklingen inden for de nugældende maksimumsgrænser, hvilket generelt vil sige 50 pct., mens det i mål 1 områder vil sige 75 pct. Endvidere forventes det, at midlerne kan anvendes til at udvide eksisterende programmer eller finansiere nye tiltag under landdistriktsudviklingen.

De foreløbige signaler om midtvejsevalueringen tyder på, at Kommissionen lægger afgørende vægt på at konsolidere og styrke søjle II ved at udvide målet for ledsageforanstaltningerne og ved at ud-

vide og præcisere nogle af de øvrige ordninger. De nuværende ledsageforanstaltninger, som er miljøvenligt jordbrug (mvj), defavoriserede områder, skovordningerne og ophørsordningen, foreslås udvidet med fødevarerikkerhed og -kvalitet, gennemførelse af nye standarder og dyrevelfærd.

Konsekvenser

Da midtvejsevalueringen endnu ikke er fremlagt, er der ikke foretaget en vurdering af konsekvenserne. Det forventes, at Kommissionen vil fremlægge en vurdering af konsekvenserne ved præsentationen på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2002.

Høring

§2-udvalget er blevet hørt og har haft følgende foreløbige bemærkninger til det forventede udspil:

Landbrugsraadet har tilkendegivet en overordnet positiv indstilling til den forventede midtvejsevaluering og har udtrykt støtte til dekapitalisering af landbrugsstøtten, idéen om forenkling og en obligatorisk modulation på 3% over en 7-årig periode men med begyndelse fra år 2007. Landbrugsraadet har endvidere anført at kunne støtte idéen med cross compliance, hvis udmøntningen kan finde sted på ensartet niveau i EU. Endvidere har Landbrugsraadet anført at kunne støtte obligatorisk modulation, men har udtrykt bekymring for manglende vilje til fra dansk side at yde national medfinansiering. Landbrugsraadet har anført, at timingen for behandlingen af midtvejsevalueringen ikke anses for optimal set i lyset af udvidelsen og WTO-forhandlingerne, og at landbrugspolitikken frem til år 2006 ligger fast. Landbrugsraadet har peget på behovet for at gennemføre sektorale analyser for at kunne kortlægge, om enkelte sektorer rammes hårdere end andre.

De økologiske Landbrugsforeninger har påpeget, at "økologi" tilsyneladende ikke vil være nævnt i midtvejsevalueringen.

Danmarks Naturfredningsforening har anført at være positivt indstillet overfor midtvejsevalueringen og deler Landbrugsraadets bekymring overfor manglende national medfinansiering. Danmarks Naturfredningsforening har tilkendegivet, at timingen for evalueringen synes god, idet ansøgerlandene ved optagelsen vil have klarhed over den fremtidige politik.

Mejeriforeningen har anført, at de enkelte forslag vil blive afgørende for udformningen og vil vende tilbage med en mere specifik holdning. Mejeriforeningen har påpeget, at der ved overflytningen af midler fra søjle 1 til 2 vil være problemer med forholdet mellem fuldtids- og deltidserhverv. Mejeriforeningen har opfordret til en afklaring af kvotesystemets fremtid.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. **Henstilling til Rådsbeslutning om at bemyndige Kommissionen til at indlede forhandlinger med henblik på en ændring af toldsatserne for ris og korn** **KOM dok. foreligger ikke**

Nyt notat.

Baggrund

Kommissionen har ved SEK (2002) 691 af 21. juni 2002 fremsendt forslag til Henstilling til Rådsbeslutning om at bemyndige Kommissionen til at indlede forhandlinger med henblik på en ændring af toldsatserne for ris og korn. Forslaget er oversendt til Rådet den 25. juni 2002.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 133, hvorefter Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal uden høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget vedrører gennemførelse af den fælles handelspolitik, der er omfattet af Traktatens artikel 133 og er derfor i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Formål og indhold

I henhold til den aftale, som blev indgået i WTO ved Uruguay-runden, er der fastsat bundne toldsatser i den fælles toldtarif.

I henhold til de gældende regler i den fælles markedsordning for korn (RFO nr. 1766/92 af 30. juni 1992 om den fælles markedsordning for korn med senere ændringer) fastsættes importtolden for korn imidlertid ved en beregning, hvori kornpriserne i USA anvendes som repræsentative for kornpriserne på verdensmarkedet. Ved den nærmere beregning omregnes disse til teoretiske CIF-Rotterdam priser, som sammenlignes med EU's interventionspris for korn forhøjet med 55 pct. Differencen mellem disse to beløb fastsættes periodisk til importtolden. Importtolden må dog aldrig overstige toldsatsen i den fælles toldtarif.

Importtolden for ris er i henhold til den fælles markedsordning for ris (RFO nr. 3072/95 af 22. december 1995 om den fælles markedsordning for ris) og gennemførelsesbestemmelserne hertil (KFO nr. 1503/96 af 29. juli 1996 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 3072/95 for så vidt angår importtold for ris) baseret på forskellen mellem verdensmarkedsprisen og interventionsprisen

- forhøjet med 80 pct. for afskallet Indica-ris og 88 pct. for afskallet Japonica ris samt
- forhøjet med 163 pct. for sleben Indica-ris og 167 pct. for sleben Japonica ris

De forskellige toldsatser for ris fastsættes ligeledes periodisk. Importtolden må dog aldrig overstige toldsatsen i den fælles toldtarif.

For uafskallet ris og brudris anvendes som udgangspunkt toldsatsen i den fælles toldtarif.

Det er Kommissionens vurdering, at den nuværende importordning for korn og ris har vist sig at medføre problemer i relation til den praktiske anvendelse af systemet, herunder den nuværende anvendelse af repræsentative priser.

Det er i markedsåret 2001/2002 konstateret, at der importeres store mængder korn af lav kvalitet fra især Ukraine og Rusland til EU. Det er sket til priser, som er lavere end EU's egne priser – dvs. priserne på det Indre Marked.

Kommissionen ønsker, at systemet ændres, således at der indføres importkontingenter med dertil knyttede toldsatser.

På den baggrund anmoder Kommissionen Rådet om et mandat til forhandling om disse ændringer med berørte WTO-lande med henblik på at åbne mulighed for indførelse af importkvoter med tilknyttede toldsatser. Udkastet til mandat giver mulighed for, at Kommissionen, i påkommende tilfælde kan yde kompensation for ændringer i den fælles nomenklatur i overensstemmelse med WTO-reglerne, særligt artikel 28 i GATT aftalen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive en udtalelse i sagen.

Konsekvenser

Forslaget om et forhandlingsmandat har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

§2-udvalget (landbrug) er mundtligt blevet orienteret om sagen, og i den forbindelse har Landbrugsraadet anført, at Landbrugsraadet helst havde set, at Kommissionen havde fundet en løsning ved anvendelse af et system med en repræsentativ pris på globalt plan. Det var imidlertid Landbrugsraadets opfattelse, at der var et stort problem med den store import af korn til EU (særligt fra Ukraine og Rusland), hvorfor der efter Landbrugsraadets opfattelse var behov for handling. Landbrugsraadet vurderede derfor, at en indførelse af importkontingenter kunne være en midlertidig løsning, men at der på længere sigt burde arbejdes videre på at finde en anden løsning.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

-
4. **Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om overvågning af zoonoser og zoonotiske agenser, om ændring af Rådets beslutning 90/424/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 92/117/EØF og Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om bekæmpelse af salmonella og andre fødevarerbårne zoonotiske agenser og om ændring af Rådets direktiv 64/432/EØF, 72/462/EØF og 90/539/EØF**
KOM dok. (2001) 452 endelig
-

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 13. juni 2002. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2001) 452 af 1. august 2001 fremsat forslag til:

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om overvågning af zoonoser og zoonotiske agenser, om ændring af Rådets beslutning 90/424/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 92/117/EØF, og

Europa-Parlamentets og Rådets forordning om bekæmpelse af salmonella og andre fødevarerbårne zoonotiske agenser og om ændring af Rådets direktiv 64/432/EØF, 72/462/EØF og 90/539/EØF. Forslagene er fremsat med hjemmel i TEF artikel 152 og skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagning i EF-Traktatens artikel 251, da forslagene vedrører veterinærforhold og berører folkesundheden.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Fødevarers frie bevægelighed i det indre marked betyder, at effektiviteten af en medlemsstats programmer til bekæmpelse af zoonoser begrænses, hvis der i andre medlemsstater er højere infektionsniveauer. Medlemsstaternes forskellige prioriteringer af indsatsen mod zoonoser har desuden ført til ulige konkurrence mellem medlemsstaternes virksomheder.

Fødevarerministeriet vurderer, at en prioritering på fællesskabsplan og en samordnet indsats er nødvendig for at sikre lige konkurrencevilkår og vil reducere risikoen for fødevarerbårne sygdomme.

Formål og indhold

De aktuelle regler i EU om zoonoser er fastsat i direktiv 92/117/EØF af 17. december 1992 om beskyttelsesforanstaltninger over for specifikke zoonoser og specifikke zoonotiske agenser hos dyr og i animalske produkter for at forhindre levnedsmiddelbårne infektioner og forgiftninger. Direktiv 92/117 er senere ændret flere gange.

Direktivet omhandler overvågning, rapportering og bekæmpelse af zoonoser. I henhold til reglerne om overvågning har Kommissionen siden 1994 årligt udarbejdet en rapport om tendenser i og kilder til zoonoser. De fastsatte mål for indsamling af epidemiologiske data til rapporten er år for år blevet nået i stadig højere grad. Imidlertid er overvågningssystemerne ikke harmoniserede for alle zoono-

ser, og der er derfor stadig vanskeligt at sammenligne udviklingen mellem de enkelte medlemslande.

Regler om bekæmpelse af zoonoser i direktiv 92/117 omhandler kun bekæmpelse af salmonella i rugeægsproducerende fjerkræflokke og opdræt hertil. Danmark har som et af forholdsvis få EU-lande opfyldt alle tidsfrister og krav i direktivet. En række EU-lande har derimod enten ikke opfyldt direktivets krav vedrørende denne bekæmpelse, eller har væsentligt overskredet de tidsfrister, som er fastsat i direktivet.

Kommissionen anfører, at til trods for, at en række lande ikke har gennemført det gældende zoonosedirektiv, kan der i Fællesskabet iagttages en øget opmærksomhed på forekomsten af zoonotiske agenser. Der er sket en positiv udvikling i samarbejdet mellem de myndigheder i de enkelte medlemsstater, som har ansvaret for bekæmpelse af zoonoser. Den hidtidige overvågning har således vist en stagnation eller endda et fald i visse medlemsstater i forekomsten af salmonella. Antallet af zoonotiske sygdomstilfælde hos mennesker udgør dog stadig et stort samfundsproblem i EU, idet antallet af salmonellainfektioner fortsat er højt, ligesom problemer med en række "nye" zoonoser er stigende.

Det uensartede niveau for salmonellabekæmpelse i de forskellige medlemsstater giver problemer med samhandlen, idet det er vanskeligt for lande med høj status at bevare denne status ved fri handel, ligesom det giver konkurrencemæssige uligheder imellem medlemslandene.

Det samlede forslag til foranstaltninger mod zoonoser

Kommissionen har på den baggrund fremsat forslag til et direktiv, som omhandler overvågning af både fødevarebårne og ikke-fødevarebårne zoonoser og zoonotiske agenser, samt forslag til en forordning, som omhandler bekæmpelse af salmonella og andre fødevarebårne zoonotiske agenser. Forslaget er fremsat i overensstemmelse med Kommissionens hvidbog om fødevarer sikkerhed, som blev vedtaget den 12. januar 2000 og bygger på principperne om risikovurdering, risikostyring og risikokommunikation.

Formålet med forslaget er at intensivere bekæmpelsen af zoonoser i EU. Intensiveringen skal foregå ved en forbedret overvågning af udviklingen i alle former for zoonoser samt ved bekæmpelse i primærproduktionen og eventuelt i efterfølgende led at nedbringe antallet af fødevarebårne zoonotiske sygdomstilfælde hos mennesker.

Intensiveringen af bekæmpelsen skal ske ved indførelse af nye principper i bekæmpelse i primærproduktionen og efterfølgende led i fødevarekæden, således at EU-reglerne i højere grad fokuserer på mål for reduktion af patogener frem for detaljeret fastsættelse af bekæmpelsesprogrammer. Dette giver større mulighed for de enkelte medlemslande for at opstille egne bekæmpelsesprogrammer. Desuden udvides EU-reglerne til at dække alle led i kæden "fra jord til bord".

Med forslaget skal der sikres en mere ensartet og høj standard i alle medlemsstaterne, således at det indre marked kan fungere, uden at lande med høj standard tvinges til at indføre ensidige foranstaltninger af hensyn til at beskytte det niveau, de har nået.

Følgerne af forslaget på længere sigt forventes at blive en reduktion af sundhedsudgifterne i forbindelse med zoonotiske sygdomstilfælde hos mennesker, mindskelse af behovet for at anvende antibiotika til dyr og mennesker samt en øget eksport af levende dyr og fødevarer til verdensmarkedet som følge af eksportprodukternes dokumenteret højere standard.

Da zoonoser er årsag til meget høje udgifter for erhvervslivet og for samfundet som helhed, anfører EU-kommissionen, at der bør der ske en offentlig medfinansiering, herunder tilskud på EU-plan, således at bekæmpelsesindsatsen i de enkelte lande kan foregå på forholdsvis ensartede økonomiske vilkår. EU-finansieringen af de eksisterende programmer fortsættes uændret, men det vil blive taget op til overvejelse, om der senere skal ske en udvidelse eller ændring af finansieringen.

Kommissionen foreslår, at direktivet skal være gennemført i medlemsstaterne seneste den 1. januar 2003. Forordningen skal gælde fra den 1. januar 2003.

Forslag til direktiv om overvågning af zoonoser og zoonotiske agenser

Forslaget viderefører den overvågning, der er fastsat i det gældende direktiv, 92/117/EØF og omfatter i princippet alle zoonoser. Der er dog i anden forbindelse fastsat særlige regler for BSE, som derfor ikke er medtaget i forslaget.

Overvågningen skal foretages i primærproduktionen og om nødvendigt i andre led af fødevarekæden. Overvågningen skal hovedsagelig ske ved de systemer, som er etableret i forvejen i de enkelte medlemsstater, men der indføres med forslaget procedurer for en fælles dataindsamling og grundlag for koordinerede EU overvågningsprogrammer af begrænset varighed. Desuden skal der ved overvågningen tilvejebringes data om antibiotikaresistens. Forslaget kræver, at medlemsstaternes sundheds-, veterinær- og fødevaremyndigheder arbejder tæt sammen.

Der fastsættes krav om underretningspligt for fødevareproducenter ved fødevarebårne udbrud af zoonoser og krav til myndighedernes undersøgelse af sådanne udbrud.

Desuden fastsættes krav til fødevareproducenterne vedrørende opbevaring af resultaterne af undersøgelser for visse zoonoser og udlevering af oplysningerne ved anmodning fra den ansvarlige myndighed.

Medlemsstaterne skal, som hidtil, årligt udarbejde en rapport om tendenser i, og kilder til zoonoser. Rapporten skal sendes til Kommissionen og til Den Europæiske Fødevaremyndighed (nyoprettet myndighed ifølge forslag til forordning om generelle principper og krav i fødevarelovgivning (KOM(2000) 716 endelig)).

Der fastsættes bestemmelser om udpegning af EU-referencelaboratorier og nationale referencelaboratorier og samordning af deres aktiviteter.

Direktiv 92/117/EØF ophæves, da området vil blive dækket af direktivforslaget og forslaget til forordning. Der fastsættes overgangsforanstaltninger, specielt vedrørende uændret fortsættelse af det finansielle tilskud til bekæmpelse af salmonella i rugeægsproducerende hønseflokk og opdræt her-til.

Forslag til forordning om bekæmpelse af salmonella og andre fødevarebårne zoonotiske agenser
Forslaget fastsætter rammer for bekæmpelse af fødevarebårne zoonoser og mere detaljerede regler om bekæmpelse af særlige zoonoser. Indsatsen skal navnlig ske i primærproduktion, men også om nødvendigt i de efterfølgende led i fødevarekæden.

Forslaget giver hjemmel til i forskriftskomiteé-procedure på et senere tidspunkt at fastsætte mål for mindskelse af forekomsten af bestemte zoonoser. Man vil i første omgang opstille mål for salmonella. Når det nødvendige videnskabelige grundlag er tilvejebragt, vil det være muligt at opstille EU-mål for bekæmpelse af andre fødevarebårne zoonoser, fx campylobacter og verotoksinproducerende E. coli.

Forslaget omfatter desuden regler for godkendelse af særlige bekæmpelsesprogrammer, som er udarbejdet af henholdsvis medlemsstaterne og fødevareproducenterne, regler om bestemte bekæmpelsesmetoder samt regler for samhandel og import fra tredjelande.

Der opstilles krav til den ansvarlige myndighed med hensyn til udarbejdelse af bekæmpelsesprogrammer, indsamling af data og gennemførelse af regelmæssig kontrol hos fødevareproducenterne. På baggrund af indrapporterede oplysninger og hidtidige erfaringer vurderes de enkelte zoonosers betydning, og der fastsættes i forskriftskomiteé-procedure EU-mål for reduktion af forekomsten af visse zoonoser. Det skal ske indenfor en frist, som er fastsat i bilag I. Foreløbig fastsættes kun EU-mål for forekomsten af salmonella i visse typer af fjerkræproduktion og avlssvin.

Forslaget omfatter en større del af fjerkræproduktionen end direktiv 92/117/EØF, ligesom også salmonella hos svin er inddraget. Der er mulighed for at inddrage andre zoonoser på et senere tidspunkt. Det vil i givet fald ske i forskriftskomiteé-procedure.

Der opstilles krav til nationale bekæmpelsesprogrammer og krav om EU-godkendelse af disse. Programmerne skal overholde en række generelle krav med hensyn til struktur og indhold (bilag II, A) samt en række mere specifikke minimumskrav med hensyn til prøveudtagning og prøveinterval for fjerkræproduktion og svin til slagting (bilag II, B-E). Programmerne skal desuden være af mindst tre års varighed.

Medlemsstaterne skal tilskynde fødevareproducenter eller organisationer til at udarbejde bekæmpelsesprogrammer. Programmerne skal godkendes af den ansvarlige myndighed og kan kun godken-

des, hvis de er i overensstemmelse med de nationale bekæmpelsesprogrammer, og efter at der er aflagt kontrolbesøg.

Ved samhandel skal oprindelsesflokke og –besætninger omfattet af bilag I kontrolleres for salmonella, inden der afsendes rugeæg eller levende dyr til andre EU-lande. Kontrol dato og resultat skal fremgå af de relevante sundhedscertifikater.

Ved import fra tredjelande skal tredjelandet være opført på tredjelandslisten og for at kunne forblive på listen skal tredjelandet have opstillet et tilsvarende nationalt bekæmpelsesprogram, således at der gives samme garantier, som ved import fra et EU-land.

Der opstilles krav til udpegning af referencelaboratorier og godkendelse af laboratorier, der deltager i bekæmpelsesprogrammer. Laboratorierne skal blandt andet anvende et kvalitetssikringssystem i overensstemmelse med EN/ISO 17025-standarden.

Medlemsstaterne kan ved undersøgelse for zoonoser omfattet af bilag I som udgangspunkt kun anvende metoder, som er anbefalet af internationale standardiseringsorganer eller er valideret som tilsvarende efter internationalt anerkendte regler. Andre metoder kan om fornødent godkendes i forskriftskomiteé-procedure.

Udtalelser

Forslaget blev behandlet i Europa-Parlamentet den 15. maj 2002 (1. læsning). Europa-Parlamentet kom med ændringsforslag, som for en stor del følger linien i de ændringsforslag som arbejdsgruppen er kommet frem til, ligesom flere af ændringsforslagene er mere ambitiøse end kommissionens forslag fx. er slagtesvin, kvæg, får og kalve med i ændringsforslaget.

EP fastholder et forslag om tidsfrister for fastlæggelse af EU-mål for reduktion af forekomsten af zoonoser, samt fristen for implementeringen af de nationale bekæmpelsesprogrammer.

Nedenstående er en gennemgang af Europa-Parlamentets væsentligste ændringsforslag. Nummeret på ændringerne er identiske med nummereringen på Europa-Parlamentets ændringsforslag.

Ad. direktivet

Ændring 1

Medtagelse af vegetabiliske produkter;

Europa-Parlamentet foreslår, at der også sker indsamling af data om forekomsten af zoonoser og zoonotiske agenser i vegetabiliske produkter.

Ændring 5

Fødevarerudbrud og antimikrobiel resistens hos zoonotiske agenser;

Dette er en uddybning af Kommissionens tekst som præciserer, at overvågningen også skal gælde fødevarebårne udbrud og antimikrobiel resistens hos zoonotiske agenser.

Ændring 8

Offentliggørelse af data;

Ændringen betyder at data om forekomst af zoonoser, zoonotiske agenser og antimikrobiel resistens skal offentliggøres straks.

Ændring 28 + 31

Data om antimikrobiel resistens i zoonotiske og andre bakteriologiske agenser;

Denne ændring er en udvidelse af den antimikrobielle overvågning til også at omfatte andre bakterier som ikke er zoonoser.

Ændring 18

Udvidet krav om epidemiologiske og mikrobiologiske undersøgelser;

Europa-Parlamentets ændringsforslag medfører i praksis, at der ved ethvert opdaget fødevarebåret udbrud skal foretages epidemiologiske og mikrobiologiske undersøgelser.

Ad. forordningen

Ændring 2

Mulighed for at regioner eller lande, der har et højt beskyttelsesniveau, får mulighed for i en overgangsperiode at stille tilsvarende krav til de importerede produkter;

Europa-Parlamentet har med denne ændring i afsnittet om betragtninger præciseret af effektiv zoonosebekæmpelse på det indre marked kun er mulig, hvis de regioner, der gennem godkendte bekæmpelsesprogrammer har opnået en høj beskyttelsesstatus, gives mulighed for i en overgangsperiode at stille tilsvarende krav til produkter, der indføres i deres område.

Ændring 3

Forbud mod at anvende antibiotika i forebyggelsesøjemed eller som vækstfremmer;

Ændringen omfatter et forbud mod anvendelse af antibiotika til forebyggelse og som vækstfremmer.

Ændring 14

Hensyntagen til de økonomiske konsekvenser for primærproducenter, samt foder- og fødevareproducenter ved vedtagelse af de nationale programmer;

Europa-Parlamentets foreslår, at medlemslandene ved udarbejdelse af nationale bekæmpelsesprogrammer også tager økonomiske konsekvenser af en effektiv zoonosebekæmpelse i betragtning.

Ændring 16

Forarbejdning af vegetabilsk oprindelse;

Europa-Parlamentet foreslår, at de nationale bekæmpelsesprogrammer også skal omfatte fødevarer af vegetabilsk oprindelse.

Ændring 17

Foder- og fødevareproducenter tilskyndes til at udarbejde et eller flere bekæmpelsesprogrammer;

Europa-Parlamentet foreslår, at medlemslandene tilskynder foderproducenter eller organisationer, som repræsenterer disse til at udarbejde et eller flere bekæmpelsesprogrammer, som i videst muligt omfang omfatter alle produktions-, forarbejdnings- og distributionsled.

Ændring 24

Forbud med samhandel for de lande der ikke har fået godkendt deres nationale programmer inden for tidsfristen;

Europa-Parlamentet foreslår, at et medlemsland, der ikke inden for 12 måneder fra fastlæggelsen af EF-målene har fået sit nationale bekæmpelsesprogram godkendt i henhold til art. 6 ikke i Fællesskabet må handle med dyr og produkter, der er omfattet af bilag 2, førend programmet er godkendt.

Ændring 29 + 36 + 38

Medtagelse af alle salmonellatyper af betydning for folkesundheden samt medtagelse af slagtesvin, kvæg, får og kalve;

Europa-Parlamentet foreslår, at der opstilles krav om fastlæggelse af EF-mål og nationale bekæmpelsesprogrammer for slagtesvin, kvæg, får og kalve

Det Økonomiske og Sociale Udvalg udtalte sig den 20. februar 2002 positivt om Kommissionens forslag, og mener at zoonoser og antibiotikaresistens skal have en høj prioritet.

Gældende dansk ret

Lov om sygdomme og infektioner hos dyr (lov nr. 351 af 2. juni 1999), Lov om fødevarer m.m. (fødevareloven) (lov nr. 471 af 1. juli 1998) og følgende bekendtgørelser:

1) Salmonella hos fjerkræ

- a) Bekendtgørelse nr. 245 af 22. april 1999 om overvågning af Salmonella i fjerkræ og fersk fjerkrækød og om fund af multiresistent Salmonella Typhimurium DT 104.
- b) Bekendtgørelse nr. 984 af 2. november 2000 om overvågning for Salmonella i fersk fjerkrækød af slagtekyllinger.
- c) Bekendtgørelse nr. 74 af 6. februar 2001 om fjerkrækontrol.
- d) Bekendtgørelse nr. 366 af 23. maj 2000 om drifttabserstatning ved aflivning af høns i forbindelse med bekæmpelse af salmonella.
- e) Bekendtgørelse nr. 863 af 1. oktober 2001 om bekæmpelse af salmonella i konsumægshønsehøld og opdræt hertil.

- f) Bekendtgørelse nr. 862 af 1. oktober 2001 om bekæmpelse af salmonella i rugeægsproducerende høns og opdræt hertil.
- g) Bekendtgørelse nr. 869 af 7. september 2000 om indretning og drift af virksomheder med opdræt af hønniker i konsumægproduktion.

2) *Salmonella hos dyr*

- a) Bekendtgørelse nr. 1225 af 18/12-00 om Salmonella hos kvæg og svin m.m.
- b) Bekendtgørelse nr. 123 af 05/03-96 om salmonellose og fund eller serologisk påvisning af salmonellabakterier hos dyr.

3) *Ornitose*

- a) Bekendtgørelse nr. 78 af 30. januar 1997 om ornitose.

4) *Brucellose*

- a) Bekendtgørelse nr. 305 af 3. maj 2000 om brucellose.
- b) Bekendtgørelse nr. 739 af 21 august 2001 om brucellose hos får og geder

5) *Tuberkulose*

- a) Bekendtgørelse nr. 306 af 3. maj 2000 om kvægtuberkulose.
- b) Bekendtgørelse nr. 28 af 14. januar 1997 om kvægtuberkulose hos hjortedyr

6) *Rabies*

- a) Bekendtgørelse nr. 914 af 15. december 1987 om bekæmpelse af rabies.

Konsekvenser

Forslaget kan gennemføres uden lovændring. Det kan dog blive nødvendigt at revidere en række bekendtgørelser. Der skal udstedes nye bekendtgørelser, hvis der senere vedtages bekæmpelsesprogrammer for områder, som i dag ikke er dækket af gældende bekendtgørelser.

Det undersøges p.t., hvorvidt forslaget vil medføre øgede statslige udgifter til overvågning og bekæmpelse af zoonoser.

Erhvervet er aktuelt pålagt en række omkostninger i forbindelse med gennemførelse af bekæmpelsesprogrammer i Danmark. Det undersøges p.t., hvorvidt gennemførelse af forslaget vil belaste erhvervet yderligere.

Et lavere infektionsniveau i de levende dyr i Fællesskabet forventes at reducere de samfundsøkonomiske omkostninger som følge af færre sygedage og hospitalsophold. En samordnet indsats mod zoonotiske agenser forventes at øge beskyttelsesniveauet ved handel med levende dyr og rugeæg.

Høring

Forslagene har været i høring i Det Rådgivende Fødevarerudvalg, §2-udvalget (landbrug) samt den bredere høringskreds som fastsat i medfør af Fødevarerlovens § 6.

Specialarbejderforbundet i Danmark har meddelt, at de støtter forslaget, og har i øvrigt ikke andre kommentarer til forslagene.

FDB tilslutter sig forslagene og finder de opstillede principper hensigtsmæssige. Af hensyn til forbrugerbeskyttelsen i Danmark i forbindelse med indtagelse af importerede kød- og fjerkræprodukter, mener man dog, at det er helt uacceptabelt, at de opstillede tidsfrister for salmonella bekæmpelse er så lange. FDB finder endvidere, at det må sikres, at tidshorizonten for obligatorisk kontrol og certificering ved samhandel afkortes væsentligt. Alternativt må Danmark sikres særstatus på linie med de ordninger der er for kød til Sverige og Finland. Endelig mener FDB, at forslagene også bør forholde sig konkret til andre zoonoser end Salmonella, herunder Campylobacter.

Fødevarerindustrien i Dansk Industri finder det rigtigt, at der sker en samordnet indsats i hele EU indenfor zoonoseområdet. I forslaget opstilles krav til nationale bekæmpelsesprogrammer, som skal godkendes i EU. Fødevarerindustrien finder det i den forbindelse rigtigt, at der tages udgangspunkt i de enkelte landes situation, så der bliver sat ind med bekæmpelse, der hvor problemerne er i de enkelte lande. Bekæmpelsen bør således baseres på risikoanalyser. Fødevarerindustrien har noteret sig, at der ved bekæmpelse af zoonoser bør ske en offentligt medfinansiering og herunder tilskud på EU-plan, således at bekæmpelsesindsatsen i de enkelte lande kan foregå på forholdsvis ensartede økonomiske vilkår. Fødevarerindustrien frygter imidlertid, at udgifterne til kontrol fortsat vil være uensartet i forskellige lande, og anfører i den forbindelse, at man i Danmark betaler for de faktiske kontroludgifter, hvilket kan være væsentlig højere beløb, end der betales i andre lande.

Forbrugerrådet mener overordnet set, at der på mange måder er tale om et ambitiøst og godt forslag, som kan medføre en forbedring af zoonosesituationen til fordel for forbrugerne i EU, hvis det gennemføres inden for en overskuelig fremtid.

Forslaget om systematisk indsamling af data og forslaget om inddragelse af resistensproblematikken samt at der lægges op til en øget åbenhed i form af offentliggørelse af data og rapporter mv. er positive tiltag og på mange måder en klar forbedring af det tidligere direktiv.

Forbrugerrådet finder imidlertid - i lyset af erfaringerne med den manglende implementering af det nuværende direktiv - at der er et stort behov for at tilføje direktivet sanktionsmuligheder over for lande, der ikke overholder de tidsfrister, direktivet måtte ende op med.

Forbrugerrådet finder endvidere, at det er beklageligt, at forslaget ikke tager højde for, at nogle lande i EU har implementeret det tidligere direktiv og dermed opnået væsentlige forbedringer. Forslaget giver således ingen "gulerod" i form af indrømmelser, særstatus eller handelsmæssig goodwill til disse lande. Det skaber en ulige konkurrence, som hverken gavner forbrugerne eller primærpro-

ducenterne. Problemet forstærkes af det meget lange tidsperspektiv, som direktivet har. Således kan der gå op til 10 år, før direktivets intentioner om forbedret fødevarer sikkerhed kan forventes opnået. Det er uacceptabelt, og tidsfristerne må efter Forbrugerrådets mening skærpes.

Forbrugerrådet anfører, at forslaget ikke indeholder en konsekvent "jord til bord"-strategi, men sigter primært på primærproduktionen. De efterfølgende led kan inddrages, men det fremgår ikke, hvornår det bør ske. Forbrugerrådet er for så vidt enig i vigtigheden af at begrænse og bekæmpe zoonoser i primærproduktionen som den grundlæggende strategi, men der bør i både overvågning og bekæmpelse lægges vægt på at inddrage hele "jord til bord"-kæden.

I modsætning til det tidligere direktiv stiller forslaget ingen krav til metoden, som skal bruges til forebyggelse / bekæmpelse af zoonoser. Der er dermed åbnet mulighed for at anvende "alternative" metoder som f.eks. vaccination. Vaccination kan forhindre udbrud af sygdom hos de fleste dyr, men da dyrene stadig kan være raske smittebærere, vil spredning af zoonoser stadig kunne forekomme og nå forbrugerne, hvorfor Forbrugerrådet finder metoden uhensigtsmæssig i denne sammenhæng. Men hvis vaccination alligevel anerkendes som metode, finder Forbrugerrådet, at der bør stilles krav om anvendelse af en metode, der kan differentiere mellem antistofferne hos dyrene, så man kan identificere de raske smittebærere som led i registrerings- og overvågningsarbejdet og træffe de relevante forholdsregler.

I sine mere specifikke kommentarer anfører Forbrugerrådet, at det er Forbrugerrådets holdning, at der også bør knyttes minimumskrav til overvågningen med henblik på at sikre en bedre dataindsamling, end tilfældet er i øjeblikket i mange lande. Det må formodes, at overvågningen, sammen med humandata om antal sygdomstilfælde, indgår i den risikovurdering, der skal medvirke til at prioritere, hvilke bekæmpelsesprogrammer der skal iværksættes. Det er derfor vigtigt, at der er valide data – som også er sammenlignelige landene imellem. Og at direktivets intentioner i den retning kan opnås.

Forbrugerrådet opfordrer til, at der hurtigst muligt tilvejebringes en status for, hvilke overvågningsprogrammer der allerede er eller planlægges iværksat i de enkelte medlemslande, og det bør også i direktivet præciseres, hvad Kommissionen agter at gøre i de tilfælde, et medlemsland ikke etablerer de fornødne overvågningsystemer samt tidsfrister for at etablere overvågningsystemer. Endvidere finder Forbrugerrådet at der foruden registrering af fødevarerudbrud tillige bør ske en registrering (som minimum) af sporadisk forekommende sygdomstilfælde forårsaget af zoonoser.

Endelig finder Forbrugerrådet, at det i forordningen bør præciseres, hvem der har ansvar for at opstille de omtalte mål. Forbrugerrådet mener, at målene bør fastsættes ud fra en egentlig risikovurdering baseret på de enkelte landes relevante data, set i relation til befolkningens spise- og tilberedningsvaner mv. samt at målene kobles til en række mikrobiologiske kriterier, der sikrer et ensartet lavt niveau i fødevarer og dermed alle forbrugere uanset deres spisevaner.

De Samvirkende Købmænd har meddelt, at de ikke har kommentarer til forslagene.

Landbrugsraadet, der fremsætter sine bemærkninger på vegne af Det Danske Fjerkræråd, Danske Slagterier, Kødbranchens Fællesråd, Mejeriforeningen, Landboforeningerne og Dansk Familielandbrug, mener, at formålene og hensigten i det foreslåede direktiv og forordning generelt er gode. Landbrugsraadet anfører dog, at forslagene generelt er for upræcist formuleret og gennemgående mangler anvisninger på, hvorledes målene skal nås samt anvisninger på handlemuligheder for Kommissionen til at sikre implementering i medlemslandene.

Landbrugsraadet foreslår, at Kommissionen opfordres til at fremlægge en klar beskrivelse af, hvorledes den vil sikre, at de nationale handlingsplaner bliver udarbejdet og implementeret med hensyn til bl.a. indhold og tidshorizont. Landbrugsraadet stiller sig endvidere tvivlende overfor, om en gennemførelse af forslagene på europæisk plan vil medføre samme beskyttelsesniveau som i Danmark, og man opfordrer på den baggrund til, at der fra dansk side arbejdes for væsentlige opstramninger i de fremlagte forslag.

Til direktivforslaget om overvågning bemærker Landbrugsraadet, at det ikke er specificeret, hvilke dyrearter der skal indgå i overvågningen samt, at der mod Landbrugsraadets forventning mangler overvejelser om multiresistente bakterier. Landbrugsraadet mener, at der i direktivet bør være krav om overvågningssystemer for alle husdyrarter.

Til forslaget til forordning om bekæmpelse anfører Landbrugsraadet, at de foreslåede tidsfrister for opstilling af mål og udarbejdelse af bekæmpelsesplaner er alt for lange. I forhold til samhandel giver forslaget kun sikkerhed i forhold til dyr og rugeæg, og man mener, at der bør indarbejdes flere regler for samhandel for produkter. Reglerne for samhandel bør udarbejdes således, at der ikke bliver mulighed for nye tekniske handelshindringer, ligesom kravene skal have en lødighed, som kan accepteres i WTO.

I det nye forslag gives der i forbindelse med bekæmpelse af Salmonella i fjerkræ mulighed for at benytte andre principper for dekontaminering end sanering. Landbrugsraadet finder, at det bør være muligt at signalere den valgte strategi til markedet, fx gennem en mærkningsordning.

I forbindelse med godkendelse af tredjelande er det princippet, at man alene baserer sig på oplysninger fra tredjelande. Landbrugsraadet mener ikke, at dette er tilstrækkeligt, og opfordrer til, at der indføres krav om stikprøvekontrol.

Endelig har Landbrugsraadet noteret, at Kommissionen erkender, at der på nuværende tidspunkt ikke er et tilstrækkeligt vidensgrundlag til udarbejdelse af bekæmpelsesplaner for Campylobacter. Landbrugsraadet opfordrer til, at den nødvendige forskning og udredning iværksættes, således at denne viden fremskaffes.

Den Danske Dyrlægeforening har meddelt, at man ikke har kommentarer til forslagene.

Dyrenes Beskyttelse anfører, at man principielt er imod, at levende dyr transporteres over lange afstand, og tager derfor afstand fra en øget eksport af dyr som følge af forslaget. Foreningen udtrykker betænkelighed ved konsekvenserne af forslaget om, at al kød skal kunne spores tilbage til slagteriet og producenten, idet forslaget kan føre til, at slagtingerne centraliseres på få større enheder, hvilket kan betyde, at transporttiden for dyrene øges med velfærdsproblemer for dyrene til følge. I de tilfælde, hvor det er nødvendigt at slagte al fjerkræ i en flok for at mindske risikoen for spredning af Salmonella, mener man, at det skal sikres, at dyrene aflives på en forsvarlig måde, der sikrer, at de ikke udsættes for unødigt lidelse.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg (orientering) den 21. juni 2002 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug) den 27. juni 2002, jf. aktuelt notat af 13. juni 2002. Sagen har desuden været forelagt Folketingets Europaudvalg (orientering) den 14. december 2001 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug) den 19.-20. december 2001, jf. aktuelt notat 12. december 2001. Sagen har været endvidere været forelagt Folketingets Europaudvalg (orientering) den 19. oktober 2001 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug) den 23. oktober 2001, jf. aktuelt notat af 12. oktober 2001. Der er fremsendt grundnotat om sagen den 30. august 2001.

5. Etablering af Fødevarerikkerhedsautoriteten

KOM dok. foreligger ikke

Nyt notat

Baggrund

Med vedtagelsen af "Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 178/2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarerikkerhed", er der fastlagt det nødvendige retsgrundlag for etableringen af fødevarerikkerhedsautoriteten – i daglig tale EFSA (European Food Safety Authority).

Kommissionen har taget forskellige initiativer til forberedelse af den konkrete oprettelse af institutionen, men den praktiske etablering er ikke påbegyndt. Etableringen af autoriteten har støtte fra samtlige medlemsstater, og der har været et udbredt ønske om, at det finder sted så hurtigt som muligt.

Sagen har således betydelig interesse i hele fællesskabet, og det danske formandskab har derfor anmodet Kommissionen om at redegøre for status og den kommende tids forventede fremskridt vedr. etableringen.

Formål og indhold

EFSA oprettes med det klare formål at gennemføre risikovurderinger på fællesskabsniveau på alle de punkter, som er nødvendige af hensyn til udviklingen af fællesskabslovgivningen. Den primære konsekvens af etableringen vil være, at fællesskabets kapacitet til risikovurdering af fødevarer og fødevaringredienser, foder m.v. vil blive væsentligt styrket.

Som første led i etableringen arbejdes der aktuelt med nedsættelse af bestyrelsen for autoriteten, og når det er tilendebragt kan der udpeges en administrerende direktør, som herefter kan tage initiativ til etablering af et videnskabeligt rådgivende forum, udpegning af medlemmer af de videnskabelige paneler (som skal afgive de autoritative videnskabelige vurderinger) og ansættelse af personale til at drive institutionen. Disse elementer er centrale for den operative etablering af institutionen.

Der er tale om en kompliceret proces, og det forventes at tage lang tid inden institutionen har ansat hele det planlagte personale m.v. Derfor er det af almen interesse at få en klar redegørelse fra Kommissionen om fremdriften i sagen, og dens forventninger til hvorledes processen skrider frem.

Det bemærkes særskilt, at et udestående problem er den geografiske placering af institutionen. Spørgsmål af denne art behandles ikke i Rådet (landbrug og fiskeri), men på stats- og regeringschefniveau.

Høring

§2-udvalget (landbrug) er blevet hørt og havde ingen bemærkninger.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der har været fremsendt grundnotat om selve forslaget om den generelle fødevarerlov og oprettelse af Fødevarerautoriteten den 30. januar 2001.

Forslaget om den generelle fødevarerlov og om oprettelse af Fødevarerautoriteten har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg (orientering) den 24. november 2000 i forbindelse med forelæggelsen af rådsmødet (indre marked, forbruger og turisme) den 30. november 2000, jf. aktuelt notat af 17. november 2000. Sagen har endvidere været forelagt udvalget den 8. december 2000 og den 16. februar 2001 (orientering) i forbindelse med forelæggelsen af rådsmødet (landbrug) den 19.- 20. december 2000 og 19. - 20. februar 2001, jf. aktuelt notat af 30. november 2000 og 1. februar 2001. Endelig har sagen været forelagt udvalget den 20. april 2001 (orientering) i forbindelse med forelæggelsen af rådsmødet (landbrug) den 24.-25. april 2001, jf. aktuelt notat af 17. april 2001. Forslaget har endvidere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 23. maj 2001 (forhandlingsoplæg) i forbindelse med forelæggelsen af rådsmødet (indre marked, forbruger og turisme) den

30. – 31. maj 2001, jf. aktuelt notat fremsendt den 15. maj 2001. Endvidere har sagen været forelagt udvalget den 21. september 2001 (orientering) i forbindelse med forelæggelse af rådsmødet (indre marked, forbruger og turisme) den 27. september 2001, jf. aktuelt notat af 13. september 2001.

6. Hvidbogen om Fødevarerikkerhed KOM dok. foreligger ikke

Nyt notat.

Baggrund

Arbejdet med diverse forslag vedr. fødevarerikkerhed, inkl. foder og veterinære foranstaltninger, er højt prioriteret i det danske formandskabsprogram. Stats- og regeringscheferne fastlagde på mødet i Det Europæiske Råd i juni 2000, at behandlingen af forslag indenfor rammerne af Hvidbogen skulle være færdigbehandlet inden udgangen af år 2002. Det ligger nu fast, at denne målsætning ikke vil blive opfyldt, især da en række forslag endnu ikke er fremlagt for Rådet af Kommissionen. På denne baggrund har formandskabet sat punktet på dagsordenen for rådsmødet og anmodet Kommissionen om at give en statusredegørelse.

Formål og indhold

Kommissionens Hvidbog om Fødevarerikkerhed indeholder 84 konkret udpegede initiativer, som Kommissionen ønsker at tage på området. Alle forslag har som overordnet formål at øge beskyttelsesniveauet på fødevarerområdet i fællesskabet. Der er tale om en lang række forslag til direktiver eller forordninger til vedtagelse i Rådet, og et antal øvrige foranstaltninger i form af Kommissionsretsakter, redegørelser o.l. vedr. fødevarer, foder og visse veterinære foranstaltninger

Det har imidlertid ikke været muligt for Kommissionen at overholde det meget ambitiøse program. Der resterer således en række forslag fra hvidbogsprogrammet. Der mangler således forslag på en række centrale områder som f.eks. kødkontrol, kontrol af fødevarer og foder, tilsætningsstoffer, pesticidrester m.v.

Da problemstillingen er af almen interesse i medlemsstaterne, vil det være hensigtsmæssigt at få en status-redegørelse fra Kommissionen, som kan medvirke til at kaste lys over udviklingen, tidsplanen for gennemførelse af hvidbogen samt en redegørelse for, hvilke tanker Kommissionen aktuelt gør sig om, hvilke yderligere tiltag eller strategiændringer, der kan være behov for i de kommende år.

Høring

Høring er ikke relevant, da der ikke er tale om et forslag til retsakt, men alene en statusredegørelse fra Kommissionen.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Selve Hvidbogen om Fødevarerikkerhed har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 10. december 1999 (orientering), jf. aktuelt notat af den 3. december 2000 og den 21. januar 2000 (orientering) i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug) den 24.-25. januar 2000, jf. aktuelt notat af den 13. januar 2000. Der er fremsendt grundnotat om Hvidbogen den 2. marts 2000.